

1.11.2019

RIKOSASIOIDEN SOVITTELUN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS

Aika **to 31.10.2019 klo 13-15**

Paikka **THL, Mannerheimintie 166, Helsinki, kokoushuone Hypoteesi**

Osallistujat -Pouta Anneli, johtaja, THL, pj.
xKinnunen Arne, apulaisosastopäällikkö, OM, varapj.
-Keinänen Jari, johtaja, STM
x varajäsen Paavola, Meri, neuvotteleva virkamies, STM
xTykkyläinen Juha, käräjätuomari, osaston johtaja, Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
-Miia Lehtinen, poliisitarkastaja, SM/poliisiosasto
- varajäsen Tuovinen, Juha, poliisitarkastaja, SM/poliisiosasto
-Mäenpää Pia, kihlakunnansyyttäjä, Itä-Suomen syyttäjänvirasto
- varajäsen Reenilä Yrjö, kihlakunnansyyttäjä, Helsingin syyttäjänvirasto
xErvasti Kaijus, yliopistotutkija, Helsingin yliopisto /KRIMO
-Uotinen Sami, johtava lakimies, Suomen Kuntaliitto
x varajäsen Korpela Annika, lakimies, Suomen Kuntaliitto, videon välityksellä
xKoivukangas Jaana, kehitysjohtaja, Rikosuhripäivystys
-Heikkinen Pekka, poliisitarkastaja, poliisihallitus
- varajäse Aho Jyrki, poliisitarkastaja, poliisihallitus
xSnellman Tiina, sovittelun esimies, Vantaan sovittelutoimisto
xIkonen Reetta, sovittelutoimiston johtaja, Kymi-Saimaan sovittelutoimisto
xKaltemaa-Uurtamo Mari, erityisasiantuntija, THL, siht.
xElonheimo Henrik, kehittämispäällikkö, THL

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti neuvottelukunnan jäsenet tervetulleeksi uudelle kaudelle.

2. Työryhmän jäsenten esittäytymiset

Työryhmän jäsenet esittäytyivät. Samalla esitettiin, että kehittämispäällikkö Henrik Elonheimo valitaan neuvottelukuntaan asiantuntijajäseneksi. Työryhmä kannatti esitystä ja Henrik valittiin neuvottelukunnan asiantuntijajäseneksi kaudelle 2019-2022.

3. Neuvottelukunnan tehtävät ja toimintasuunnitelman valmistelu toimikaudelle 2019-2022

Henrik Elonheimo esitteli lyhyesti neuvottelukunnan tehtävät. Neuvottelukunnan tulevalle kaudelle sovittiin seuraavia tapahtumia, vierailuja ja tehtäviä:

Pohjoismaiden sovitteluseminaari Hanasaassa 11.-12.5.2020. Oikeusministeriö hakee Pohjoismaiden ministerineuvostolta hankerahaa tapahtuman toteuttamiseen Arne Kinnusen johdolla. Seminaari on kaksi päiväinen ja englanninkielinen. Tilaisuuteen kutsutaan kymmenen osallistujaa per osallistujamaa. Ohjelmassa mm. jokainen osallistujamaa antaa maansa

www.thl.fi

1.11.2019

sovittelusta tilannekuvauksen. Muun ohjelman suunnittelusta vastaa ohjelmatoimikunta; Kinnunen, Ervasti ja Elonheimo.

Vierailuja: Syksylä 2020 tehdään vierailu tuomioistuinvirastoon ja samalla tutustutaan KRP:n rikosmuseoon. Vierailun järjestelyissä on apuna käräjätuomari Juha Tykkyläinen. Maakuntavierailu johonkin myöhemmin valittavaan sovittelutoimistoon toteutetaan keväällä 2021. Kevään 2022 vierailun kohteeseen palaamme myöhemmin.

European Forum for Restorative Justice seminaari toteutetaan 25.-27.6.2020 Sassari, Sardinia. Neuvottelukunta lähettää tapahtumaan edustajan mikäli taloustilanne sen sallii.

Sovittelijapäivät toteutetaan 4.-5.2.2021. Neuvottelukunta kutsutaan tilaisuuteen.

Vuoden 2020 valtakunnallisen viestintäkampanjan kohteena on koulujen henkilöstö. Neuvottelukunta on kampanjassa tukena mikäli taloustilanne sen sallii. Tutkimusyhteistyötä tehdään Krimon kanssa. Tutkija Aino Jauhiainen on tekemässä väitöskirjaa aiheesta mikä vaikutus sovittelulla on ollut rikosprosessissa. Valtionavun kasvattamisen perusteluiden pohdinnassa neuvottelukunta on apuna. Neuvottelukunta laatii perustelumuistion valtionavun kasvattamiseksi keväällä 2020. Lakimuutostyöhön toivotaan neuvottelukuntaa avuksi ja tueksi. Palveluntuottajien keskuudessa on huolta tulevista lakimuutoksista koskien erityisesti valtionavustuksen muuttamisesta hakemusperusteiseksi ja sitä kautta sopimusten mahdollisista irtisanomisista ja tulevien sopimusten muuttumisesta määrääkäsiksi.

Esille nostettiin myös huoli THL:n henkilöstöresurssien riittävydestä. Neuvottelukunta liittyy myös huolensa tästä asiasta ensi kevään kannanottoon/perustelumuistioon.

4. Hallitusohjelman kirjaus lähisuhdeväkivallan sovittelusta

Hallitusohjelmassa on kirjaus: "Arvioidaan lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamista. STM:ssä on asiasta keskusteltu ja tultu siihen lopputulokseen, että parhaiten kirjausta toteutetaan siten, että neuvottelukunta saa tehtäväkseen arvioida lähisuhdeväkivallan jatkamista. Arvio perustuu lähisuhdeväkivallan sovittelun selvitystyöryhmän raporttiin ja tulevan uhritutkimuksen aineistoon. Raportissa yhtenä kehittämistoimenpiteenä ehdotettiin, että nimetään jatkokehitystyöryhmä, joka jatkaa kehittämistoimenpiteiden työstämistä. STM ehdottaa, että työryhmään nimetään samat tahot, jotka olivat edellisessä työryhmässä.

Ehdotettiin, että kentän edustajia olisi työskentelyssä enemmän kuin viimeksi. Ehdotusta kannatettiin ja sovittiin, että varsinainen työryhmä voi nimetä alatyöryhmiä joidenkin kehittämistoimenpiteiden valmisteluun. Järjestöpuolelta ehdotettiin edustajia työskentelyyn mm. Ensi- ja turvakotipuolen avopalveluista, koska heillä on kokemusta sekä uhrin että tekijöiden kanssa tehtävästä työstä. Muita ehdotuksia on kentältä tullut Miessakeilta ja Setlementti Naapurista. Syyttäjätahon edustaja edustaisi sekä omaa alaansa, oikeusistuinta että oikeusministeriöä. Poliisi, SM ja POHA saavat päättää oman jäsenensä.

1.11.2019

Uhritutkimuksesta keskusteltiin ja ehdotettiin, että tutkimuksessa selvitetään sekä uhrien että tekijöiden kokemuksia sovittelusta ja sen hyödyistä. Tutkimusaineisto pohjautuu vuoden 2019 sovittelussa olleiden osapuolten kokemuksiin. THL:n toimesta tehdään hankehakemus STM:lle. Ehdotettiin, että kysytään Krimoa tutkimuksen toteuttajaksi.

Kun tutkimuksen tulokset ja jatkokehitystyöryhmän toimenpiteet ovat valmiit, neuvottelukunta analysoi tulokset ja tekee ratkaisun lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamisen tavasta.

Huoli nostettiin esille THL:n resurssien riittävydestä tähän lähisuhdeväkivalta sovittelun jatkokehitystyöhön ja sen tulosten valtakunnalliseen jalkauttamiseen. STM:n edustaja lupasi huomioida huolen ja miettiä mahdollisia ratkaisuehdotuksia.

5. Rikosasioiden sovittelun ajankohtaisia asioita

Henrik esitteli sovittelun ajankohtaisia asioita, joista lyhyt kooste alla:

- Viestintä: Lokakuussa toteutettiin nuorten viestintäkampanja, joka koostui kahden suosituksen tubettajan videosta, tubettajien tekemästä aamunavauksesta kouluissa, julisteesta tubettajien videosta ja mainostoimiston avustuksella toteutetusta THL:n verkkosivujen uudistamisesta.
- Nuorten sovitteluun kehitellään conferencing toimintamuotoa.
- Toimialue työryhmän työskentely on saatu valmiiksi ja työryhmän raportti lähetetään neuvottelukunnan jäsenille. Asiaan palataan vielä seuraavassa kokouksessa.
- Asiakaspalautta on kerätty jo 1½:n ajan ja asiakaspalautteen tuloksia esiteltiin. Asiakaspalautte määrät vaihtelevat suuresti eri alueilla. Tulosten keskiarvot ovat hyviä.
- Monikulttuurisuusopas on tekeillä. Opasta kirjoittaa Naapurisuussovittelusta tuttu Miriam Attias. Opas pohjautuu henkilöstölle ja vapaaehtoisille suunnatun kyselyn tuloksiin.
- Ammattikorkeakoulu Laurean kanssa yhteistyössä toteutetaan vuoden 2020 alussa avoimessa AMK:ssa 5 op:een verkkokoulutus Restoratiivisuudesta ja sovittelusta.
- Asiakasdokumentoinnin ja tilastoinnin avuksi kehitetty vuoden 2019 alussa käyttöönotettu tietojärjestelmä SÖPU:n jatkokehitys on suunnitteilla. SÖPUsta puuttuu vielä monia toiminnallisuksia ja raportointimahdollisuuksia.

6. Muut asiat

Muita asioita ei kokouksessa ollut.

7. Vuoden 2020 kokoukset.

Ensi vuoden seuraavat kokousten ajankohdat kartoitetaan doodlen kautta.